

YTTRANDE

2008-01-22

Vårt Dnr: 92.07

Ert datum

2007-12-13

Till

Sveriges Akademikers Centralorganisation

Yttrande över Ds 2007:47 "En effektivare arbetslöshetsförsäkring"

Sammanfattning

Sveriges Ingenjörer grundinställning är att arbetslöshetsförsäkringen bör bli mer försäkringsmässig. Vi har därför inget emot en koppling mellan avgifter och ersättningar i arbetslöshetsförsäkringen. Sveriges Ingenjörer stödjer i sak de föreslagna förändringarna i avgiftssystemet då de utgör en förbättring i det avseendet. Förslagen Ds 2007:47 bygger på antaganden om sambandet mellan arbetslöshetsavgift, löneutveckling och arbetslöshet. Sådana samband saknas helt för ingenjörer i Sverige. Därför menar Sveriges Ingenjörer att de föreslagna förändringarna i den aspekten inte kommer att få de konsekvenser som regeringen avser. Vidare säger Sveriges Ingenjörer nej till en utökad karenperiod i arbetslöshetsförsäkringen.

Avgiftssystem som instrument för minskade utbetalningar

Regeringens syfte med de föreslagna förändringarna i finansieringen av arbetslöshetsförsäkringen är att stärka drivkraften dels för minskade utbetalningar av arbetslöshetsersättning, dels för en ansvarsfull löneutveckling. Sveriges Ingenjörer ställer sig tvivlande till att dessa effekter uppnås med förslaget.

Arbetslöshetskassans aktionsutrymme

Akademikernas Erkända Arbetslöshetskassa (AEA) har inte någon möjlighet att påverka utbetalningarnas omfattning, bortsett från eventuella felaktiga utbetalningar. AEA råder inte över regelverk för ersättningar och de har heller inga verktyg att påverka arbetslösheten hos sina medlemmar. Detta förändras inte av det föreslagna systemet.

Arbetslöshet och löneutveckling

För ingenjörer i Sverige råder inte den koppling mellan löneutveckling och arbetslöshet som regeringen gör gällande. En jämförelse mellan våra medlemmars löneutveckling och arbetslöshetstal etablerar inget sådant samband. Den historiskt höga arbetslöshet som rådde bland ingenjörer för fyra år sedan, likväl som den mycket låga arbetslöshet vi ser idag kan hänföras till strukturella förändringar på utbildnings- och arbetsmarknaden. Sveriges Ingenjörer anser att lönesättning ska bygga på produktivitet och kompetens. I detta sammanhang ska beaktas att lönenivåerna för ingenjörer i Sverige ligger långt under det som värdet av deras arbete motiverar, inte minst sett ur ett internationellt perspektiv.

YTTRANDE

2008-01-22

Vårt Dnr: 92.07

Ert datum

2007-12-13

Sveriges Ingenjörer vill påpeka att en arbetslöshetskassa och den löneförhandlande arbetstagarparten är helt skilda entiteter både vad gäller organisatorisk uppbyggnad och medlemsstock. AEA samlar inte bara ingenjörer som medlemmar, utan akademiker från alla utbildnings- och yrkesinriktningar. Detta gör det av regeringen tänkta sambandet ännu svagare.

Karens

Karensvillkoret i arbetslöshetsförsäkringen har till syfte att förmå den försäkrade att undvika arbetslöshetsperioder mellan arbeten. Vidare gör karensvillkoret att försäkringen inte tas i anspråk vid små skador, det vill säga vid mycket korta arbetslöshetsperioder. Mot detta ska ställas det inkomstbortfall som karensen åsamkar individen. Redan relativt få dagar utan inkomst kan få allvarliga konsekvenser för privatekonomin.

Sveriges Ingenjörer menar att den ökade självriskan från fem till sju karensdagar inte reducerar mellanliggande arbetslöshetsperioder eller gör att arbetslöshetsförsäkringen tas i mindre anspråk så pass mycket att det motiverar det ytterligare inkomstbortfall som drabbar den enskilde.

Den ökade självriskan i form av en förlängd karensperiod kan också leda till att den försäkrade bedömer att det inte lönar sig att vara medlem i en arbetslöshetskassa. Den senaste tidens allvarliga minskning av andelen arbetslöshetsförsäkrade personer i Sverige riskerar då att förvärras.

I sammanhanget kan också nämnas att de tidigare skärpningarna av kvalificeringsvillkoren för utbetalning av arbetslöshetsersättning har lett till att ett ansevärt antal kassamedlemmar har ett kraftigt försvagat försäkringsskydd.

Ställningstagande

- Sveriges Ingenjörer stödjer de föreslagna förändringarna i arbetslöshetsförsäkringens avgiftssystem som ett led i ökad försäkringsmässighet.
- Sveriges Ingenjörer ställer sig tvivlande till att de föreslagna förändringarna i avgiftssystemet leder till minskade utbetalningar i arbetslöshetsförsäkringen.
- Sveriges Ingenjörer anser att karensperioden inte ska förlängas.

Richard Malmberg
Förbundsdirektör
Sveriges Ingenjörer

Ludvig Larsson
Utredare
Sveriges Ingenjörer